

FAKTORI RIZIKA ZA RAZVOJ KARCINOMA ŽELUCA – ISKUSTVO JEDNOG CENTRA

Andrija Rančić¹, Vesna Brzački^{1,2}, Aleksandar Popović³, Marija Topalović⁴

¹ Univerzitetski klinički centar Niš, Klinika za gastroenterologiju i hepatologiju, Niš, Srbija

² Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Niš, Srbija

³ Univerzitetski klinički centar Niš, Klinika za onkologiju, Niš, Srbija

⁴ Univerzitetski klinički centar Niš, Klinika za pulmologiju, Niš, Srbija

Kontakt: Andrija Rančić
Vase Pelagića 44, 18000 Niš, Srbija
E-mail: andrija.m.rancic@gmail.com

Karcinom želuca je četvrti najčešći karcinom na svetu, sa preko milion novih slučajeva godišnje i preko 750 000 smrtnih ishoda od karcinoma. Najviša incidencija beleži se u Japanu i Kini, istočnoj Evropi i Južnoj Americi, a najniža u Africi. Bolest je dva do tri puta češća kod muškaraca i kod osoba starijih od 60 godina, ali se granica pomera ka mlađem uzrastu. Petogodišnje preživljavanje u evropskim zemljama je od 10% do 30%. Ovo je multifaktorijalna bolest, a najvažniji faktori rizika su: infekcija bakterijom *Helicobacter pylori*, pušenje, konzumiranje alkohola, muški bol, starije životno doba, smanjen unos povrća i voća, genetska predispozicija, šećerna bolest i dr.

Prospektivno istraživanje sprovedeno je na odabranoj populaciji od 43 bolesnika sa dijagnozom dva najčešća tipa karcinoma želuca: adenokarcinom i signet ring cell tip karcinom. Od ukupnog broja ispitanika bilo je 32 muškarca i 11 žena, prosečnih godina starosti 68,83 godine \pm 9,26 godina. Među obolelima bilo je 39,5% pušača, 20,9% konzumenata alkohola, 62,8% ispitanika sa nalazom *Helicobacter pylori* i 16,3% obolelih od šećerne bolesti. Analiza povezanosti pola, godina, pušenja, unosa alkohola i šećerne bolesti sa tipom karcinoma nije pokazala statističku značajnost. Učestalost *H. pylori* statistički se značajno razlikovala u odnosu na tip karcinoma ($p = 0,007$).

U našem ispitivanju nije bilo statistički značajne razlike između muškog pola, mlađe populacije, pušača, hroničnih konzumenata alkohola i bolesnika sa šećernom bolešću i oboljevanja od određenog tipa karcinoma. Infekcija bakterijom *Helicobacter pylori* pokazala se kao ključan faktor u razvoju oba tipa karcinoma želuca. Ovo istraživanje obuhvatilo je manji uzorak ispitanika, te je neophodno ispitivanje na većem broju bolesnika. *Acta Medica Mediana* 2023;62(1): 27-35.

Ključne reči: karcinom želuca, *Helicobacter pylori*, pušenje, alkohol, diabetes mellitus

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) Licence